

PORTA OBERTA

Deslocalització industrial a Catalunya: crisi i oportunitat

GRUP HAYEK

Es tancaments d'empreses a Catalunya que fins i tot obtenen beneficis ens presenten a casa nostra l'imparable procés de globalització amb tota la seva cruïsa. Cal incorporar a les nostres expectatives que Àsia serà la gran fàbrica industrial del món del segle XXI (això ja comencen a patir-ho també a Hongria, d'on ja se'n van algunes empreses), i que no ho serà només en productes de baix o mitjà valor afegit. També a Europa s'està produint un procés accelerat de relocalització industrial cap a països de l'est, que ofereixen productivitats semblants a la nostra amb salaris força més baixos, més proximitat als mercats europeus i menys exigències laborals i de medi ambient. En aquest context, Catalunya ha d'oferir algun "atractiu productiu addicional". Si no volem perdre posicions, cal saber generar avantatges competitius que no tinguin altres països i regions europees, com ara una capacitat d'innovació tecnològica que depengui dels recursos humans del nostre país.

La posició competitiva de Catalunya en aquest nou context és delicada. D'una banda, ja no som competitius en termes de costos com els nous països de la UE i, d'altra banda, no som encara al nivell dels països més avançats, per la qual cosa perdem posicions en la manufactura tradicional per guanyar-ne de forma clara en sectors industrials i de serveis de més valor afegit. O més ben dit, en nous processos productius: Zara és una empresa de confecció que basa la seva competitivitat en el processament de la informació i en el tractament dels materials, i això en un context on cap país no renuncia a la seva tradició industrial ni abandona cap sector productiu per "madur" que sigui.

La recepta sembla clara: infraestructures de transport i telecomunicacions, recursos humans, capacitat

Fàbrica Lear a Cervera, que va traslladar la producció a Polònia el maig del 2002

innovadora, tecnologia i factors de producció flexibles. Ara bé, resseguint Josep Pla, "això, qui ho paga?" I aquí Catalunya té un altre problema important no resolt, en no controlar una part important dels impostos que genera. Avui el sector públic espanyol realitza uns impressionants programes de transferències i d'inversions públiques que, en nom de la igualtat i de l'eradicació de la pobresa, produeixen una barreja erràtica i contradictòria de subsidis que beneficien especialment altres regions de l'Estat, més hàbils i contundents en la seva capacitat negociadora ("avui es predica capitalisme i liberalisme però es practica socialisme", que deia Milton Friedman). I si continuen en el segle XXI el secular individualisme català i la nostra escassa capacitat de cooperació econòmica més enllà de l'àmbit

familiar, l'economia catalana patirà singularment en el nou context globalitzat, on són especialment competitius petits països cohesionats nacionalment i socialment.

Cal urgentment que els empresaris "facin la revolució" i que liderin un procés pel qual Catalunya pugui disposar dels seus impostos com al País Basc i a Navarra, on avança la reconversió industrial (nova indústria aeronàutica basca). Perquè sense una complexitat total del sector públic no funcionaran a Catalunya els mecanismes de selecció natural empresarial, pels quals algunes de les nostres mitjanes empreses industrials haurien d'esdevenir grans multinacionals i pels quals la major part de les 500.000 empreses catalanes (un 88% de les quals són microempreses) haurien de poder modernitzar-se i orientar-se cap

a nous productes i nous mercats a partir de nous processos de gestió i de producció.

I això sense oblidar que ha de ser una prioritat pública ajudar la transició dels treballadors afectats pel procés de globalització: cobertura per als qui ja no s'hi podran adaptar i reciclatge per als qui vulguin seguir treballant. Això no és incompatible amb el liberalisme, per al qual "sense Estat no hi ha mercat": a *Camí de servitud* Hayek diu que "cal assegurar a tothom un mínim d'aliments, habitatge i roba suficients per a la conservació de la salut i de la capacitat de treballar". El sector públic té també un important paper en la nova estratègia de reindustrialització. No en la forma de més intervencionisme o més despesa pública, sinó mitjançant el suport estratègic al teixit empresarial del país en termes de finançament de la innovació, del reciclatge de personal, del suport a la investigació, de la millora del capital humà del país i de l'estímul de la cooperació empresarial.

Com afirma Manuel Castells, "fer país comença per fer empreses del país, per tal com la globalització està feta de persones i d'empreses que competeixen globalment però que viuen localment". Els reptes són colossals però la història és sempre oberta. Cal recordar que una Catalunya vençuda al segle XVIII, pobra en recursos naturals, va saber protagonitzar contra pronòstic l'única revolució industrial europea sense carbó. I com després del franquisme i la greu crisi industrial de 1983 l'economia catalana ha sabut competir amb notable èxit en uns mercats internacionals oberts i integrats, també contra l'hostilitat dels diferents governs centrals. Perquè com deia Charles Péguy, "la història la fan els qui en trenquen les lleis".

www.hayekweb.com

El consell creu fermament que les condicions de l'oferta econòmica no reconeixen el valor inherent de la London Stock Exchange". Amb aquesta frase, la Borsa de Londres (LSE) va rebutjar aquesta setmana l'oferta d'adquisició per 1.900 milions d'euros de Deutsche Börse, l'empresa gestora de la Borsa de Frankfurt. Malgrat la negativa, la LSE va confirmar que està oberta a una nova proposta.

Cinc anys després del primer intent per comprar la societat britànica, la Borsa de Frankfurt no vol tornar a perdre la seva segona i, possiblement, última oportunitat. Deutsche Börse va fer públic al detall el pla per intentar convèncer els accionistes de la LSE i els seus propis dels avantatges que suposaria una integració dels dos principals mercats financers europeus, davant la contraoferta que ha realitzat la francesa Euronext. L'informe de la societat de valors alemanya assegura que l'operació aportarà una alta rendibilitat a les dues

Cinc anys de cacera al parquet

Cristian Segura
CORRESPONSAL
BERLÍN

La Borsa de Londres ha rebutjat l'oferta d'adquisició de l'empresa gestora de la de Frankfurt, però està oberta a més propostes

parts, i es compromet a mantenir la independència de la LSE: qualsevol canvi en la gestió de la Borsa de Londres haurà de tenir el vistiplau del consell de supervisió, el seu president serà un executiu independent de les dues parts i la meitat dels representants al consell de la nova societat seran escollits per la britànica. Frankfurt seria la seu central del grup, però a Londres s'establirien importants divisions "que representarien el 45% del negoci", segons Deutsche Börse.

Però el primer conflicte ja es va produir només fer-se pública la posició dels dos bàndols. La LSE ha donat instruccions als socis de "no realitzar accions" pel seu compte sense el consentiment de la cúpula de la companyia. Malgrat l'avertència, la Borsa de Frankfurt va iniciar divendres una ronda de contactes amb els inversors de la Borsa de Londres per negociar una oferta millorada. El principal problema per al president de la Deutsche Börse és la por dels accionistes a pagar un preu econòmicament massa alt. El representant dels fons Children's Investment Fund Management Christopher Hohn, soci de Deutsche Börse, ja ha acusat Seifert de seguir el "dictamen imperialista" del món polític, que no té a veure amb les normes del mercat. Des del primer intent fallit de Frankfurt per comprar la LSE, Seifert ha insistit en la conveniència de l'operació, una estratègia per a Hohn negativa perquè, diu: "Ha llastat l'evolució de les nostres accions al mercat, conscient que tard o d'hora ho tornariem a intentar".